

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fó'i'a acést'a va eá de dóue ori pe luna, pone la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se priimescu in tóte dilele.

Pretulu pentu Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu triliuniu 1 fi. 60 cr. éra pentu strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triliuniu 2 fi. in v. a. Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodienele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului: Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacase timbrale.

Lunaticii.

(O visinne in venitoriu.)

Cuptusitu érá vesduhulu int'o séra de nuori greci,
De gandei cá pere lumea, peru toti ómenii misiei.
Erá viscolu, erau neguri, nuorii crancenu scaparau,
Si ventósele potcasie cásí de-a rondulu desveliau.
Candu de-o data ventulu suffa, nuorii fugu iute, disparu,
Si pe ceriu se vede lun'a, plangendu jalnicu si amaru;
Se parea cá vérsa lacrimi mestecate cu sudori,
Implorandu cu vehementia dupa spriginu si-ajutoriu.
Impregiuru de dens'a, róta, vercolacii stau pandindu,
Ca si canii lung'o vita, candu o vedu dejá morindu,
Asceptandu cu nerabdare fia-care sá se 'ndópe,
D'in acelu cadavru putredu, ce stá de densii a-própe.
Pe pamentu linisce mare, neci o brósea nu cantá,
Neci o buha, neci unu siórecu, neci unu verme, nu misteá.
Toti dormiau in somnu vremelnicu, ómeni, paseri, animale,
Si visau cu munti de auru si cu pesceri de corale.
— In tacerea ast' profunda cáti-va ómeni slabi la fire,
Orbecandu pr'in somnu, se scóla, cantandu pr'in pipaire
Usi, feresti, gáuri, cuptóre, ca sá ésa sá se duca,
Cum se ducu cei prosti, firetici, dupa ori si ce naluca.
Esu a-tóre, fugu pe strade, si se urca, se ridica,
Susu pe muri, pe cási, pe turnuri, fore téma, fora frica,
Si pe-a celoru coperisíe, standu in fine toti calare,
Dormecau privindu la „luna“ cu-o nespusa delectare.
Atunci uic'a Alisandru, intemplantu-se pe cale,
Vediendu pe virfuri de case si pe turnuri motohale,
Strigá tare si puternicu: „Pistá! Árpád! Tuhutum!
Aideti diosu! da ce v'apuca, de ve spendiurati acum?!”
— Ce aspectu funestu se vede in acelu momentu doiosu,
Candu lunaticii de-a valm'a cadu ca nesce snopi in diosu.
Totu sfarimuri, bucatiile, pravu si pulbere marunta
Se prefacu d'in a loru óse, si cu sangele incrunta
Bolovanii tari ca fierulu, peste cari s'au resturnatu,
Candu strigarea lui Lisandru d'in somnu greu i-a desceptatu.
— Demanéti'a vinu vecinii, vedu pe bietii sfarimati,
Bucuri'a loru cea mare, cá se vedu de ei scapatu.
Rídu cu hohotu, se desmérdá pone facu la gura spume,
Cá-ci lunaticii firetici au trecutu pe ceea lume.
Éra uic'a Alisandru stringendu ósele sdrobite,
Le astédia intr'o lada si cu totul le tramite

Catra Asi'a bestrana, sá le 'ngrope, sá le-astruce,
Nu cum-va d'in remasitie sá resara ér naluce.
— Si lunacitii netrebnici in estu modu s'au ingropatu,
Lasandu lumea liniscita si pamentulu maturatu,
De gunoiu, ce infectase cu miasme puturóse
Totu vesduhulu, cátu acum'a piinu de neguri furtunóse,
Erá mai sá-esploateze si sá faca prapadire,
Cu nespus'a lui turbare, pe pamentu, in omenire.

Tibulu.

De gustibus ne dispis. *)

Telegrafistiloru nu li place pap'a
Gazetariloru nu li placee laptele acru
Gur'a-satului, ca sá-i multumésca si pe unii si
pe altii, se pregatesce a li face unu ospetiu de galusce
piperate si serate, ca sá-i omenésca, cum se duculesce
unoru ómeni einstiti, cari seiu sá pretiuésca nobilulu
principiu alu „separatismului.“

Si siguru la mancare se voru intielege.

Intrebári si responsuri.

Intr. Cum ar' potè turcii sá scape de muscanu,
ca sá nu mai mérga pe capulu loru?

Resp. Déca ar omorí pe toti crestinii d'in impe-
riulu otomanu, ca sá nu aiba muscanulu pe cine elibérá
de sclavia.

Intr. Dér' ungurii cum ar potè scapá, ca sá nu
vína muscanulu in a loru tíera?

Resp. Déca ar abdíce de dualismu si ar restaurá
sistemulu lui Bach.

Intr. Pentru ce au statiunatu vasele angleseci in
golfulu dela Besic'a?

*) Dóra „non est disputandum.“ Red.

Resp. Că să imbarce pe turci candu voru fi in primesdă, să-i transporteze la Asi'a d'in aintea furiei muscaniloru și a popóreloru rescolate.

Cărti și solii.

Din epistótele lui Pacala catra Tandala.

Lumea-mare, vremea căniloru,
dilele fricei.

Frate in Traianu, Tandala!

De unde și cum să o incepu? Unde și cum să o finescu? Intrebare, pre cătu de usótra pe atātu de greu! Destulu, că trecura o gramada de dile, de candu noi nu corespondarāmu, ca și cum ni-ar fi inghiatatu mintile in geru. Dér' Dieu! la noi și vér'a e geru!

Me miru, că nu pere lumea! Pist'a crede, că acuma are să fia judetiulu; că unu molochu va aruncá pamentulu in ventu, cu puterea torpedeloru.

Aceste mi-le spuse mai ieri, avendu cu elu discursu politicu, care in fine, degeneră la trebile nóstre interne, candu a-poi fui fericitu a întielege, că fratele Pist'a a condamnatu legile și legea s'a, și d'in ipersimpatia catra turci, se ocupa cu reformati'a legiloru turcesci, conformu duhului seu, — și cătu de curendu le va publicá. Breviter, să aibi si tu ceva cunosciintia, ti-comunicu atāt'a d'in ele:

§. I. Tíer'a unгурésca se va preface in pasialicu și se va numi „Uj török-ország.“

§. II. Religi'a tieiei va fi cea mahomedana.

§. III. Pe pap'a lu-voru silí să se turcésca.

§. IV. Crucea se restórna și se ridica semi-lun'a.

§. V. Costumulu turcescu se introduce *exoffo*. *)

§. VI. Femeile vor fi sclave. Sórele mai multu nu va vedé faciea loru.

§. VII. In Butea-cu-pescele se voru institui haremuri pe spesele statului pentru toti demagogii unguri și unгурiti.

§. VIII. Particularii inca 'sî-potu institui haremuri, deca au bani.

§. IX. Vendiarea de ómeni se pune in lucrare.

§. X. Toti crestinii, de a-cí in colo, se voru numi *barbari!*

Paragrafulu IX. in comun'a S.-An'a v. s'a efeptuitu de domnulu notariu, — in urm'a poruncei supreme dóra, — vendiendu-sî adjunctulu altu'a in altu satu. Sormanulu adjunctu! Ce surprinsu, in ce *apoplecsia* erá, candu in o buna demanétia, vediu negutiatorií venindu dupa elu, fora, ca elu să scie ceva despre lucru. Asîde e frate, nu e gluma! Sperezu, că moștulu „Gur'a-satulu“ carele multu se intereséza de poporulu seu, va publicá acești §§., spre a-lu pregatí la marea reformatia.

Salutare dela

Alu teu

frate de cruce:

Pacala, m. p.

De ce así ride eu mai tare candu ar veni muscanulu la noi?

De iutiél'a cu care s'ar adoperá să ascunda unгурii „fesurile“ (caciulele) turcesci, pe cari de unu tempu in cóce cu atāt'a placere si fala le pórtá.

„Gur'a Satuluí.“

O rugare cu aplecare, catra muscalii d'in cortulu generalu dela Sistovu, Ternov'a, ori unde se afla.

Pentru Domnedieu santulu, duceti-ve in pace in câtrău vi place, numai catra noi să nu veniti, că mai a-deunadi candu treceati pe lunga noi: toti eramu cute, că ni veti face vediut'a. Bine că vi-a ajutatú Ddieu, de-atí trecutu Dunarea, că potemu și noi mai resufiá

*) Fesurile sunt dejá in usu. Red.

unu picu. Un'a ve rugamu: să aveti bonetate in re'n-torcere, să mergeti pe alta cale și să nu veniti pe-a-ici, pr'in apropiarea nóstra, căci atunci murimu de diumetate. Ddieu să ve 'ndrepte pre caile cele bune.

Softalele unгурesci, diurnalistii unгурesci-jidovesci, și politici de cafanariote unгурesci.

Pre calea hierarchiei.

Seracu popa dela sate
Te topesci dupa dreptate!
Si voesci cu vangeli'a,
Să reesi cu singil'a?
Adi politic'a in lume
Duce mai siguru la culme,
Nu ca 'n tempulu celu betrānu,
Că 'nvingei cu crucea 'n sinu.

De-aspirezi la vre o domnia,
La salariu, la singilia,
Nu se cere altu nemica,
De cătu numai politica, —
Si cu ast' apucatura
Promovarea e sigura,
Nu ca 'n tempulu celu betranu
Să mai porti crucea in sinu.

Ai procesu cu turm'a 'ntréga, —
Nu hesitá, fugi, alérga
Colo susu la vladicia,
Fá canonu cu milostia,
Si-atunci caus'a-e finita
Turm'a-e mulsa si belita;
Că adi nu e tempulu betranu,
Să mai stai cu crucea 'n sinu.

Vrei să aibi inaintare?
Lingusiesce pe-unu omu mare,
Si acest'a cu cuventulu
Suplinesce totu meritulu,
Nu mai are preferintia
Ori ce feliu de concurentia,
De-ar' fi chiaru cu crucea 'n sinu,
Ca si 'n tempulu celu betranu.

Asta cale e sigura
La-ori ce modu si procedura;
Alte drumuri sunt curmate,
In desiertu le-ai mai strabate,
Că nu-e hacu de reusire,
De nu scif la lingusire,
Si de stai cu crucea 'n sinu,
Ca si 'n tempulu celu betranu.

Si de-ti vine ori ce reu:
Du ti jalb a la Domnedieu,
Că numai la tronu-i mare
Mai au inca toti intrare,
Căti in lume partinirea
N'o mai afla necairea,
Si mai stau cu crucea 'n sinu,
Ca si 'n tempulu celu betranu.

Astadi nu seriosi'a,
Nu dreptatea, cuceri'a,

Ci-egoismu și lingusire
Reportéza partinire,
Mai alesu la més'a verde,
Unde patim'a resiede,
Ce pórtá crucea pe sinu,
Nu'n animi, ca 'n tempu betranu.

Ea dreptatea o croesce,
Cumú interesulu sioptesce,
Cumú poftesce nepotismulu,
Și dictéza despotismulu,
Cumú lingàii informéza,
Mandariniú reportéza,
Ce toti pórtá cruci pe sinu,
Dér' in anima veninu!

(D'in districtulu Naseudului.)

Anonimu.

Bolundàici.

Torentele muscalescu, in trecerea lui pr'in apropierea imperatiei nóstre, a causatu mari tulburari in busol'a statului. Aculu magneticu osciléza ca turbatu in tóte partile, și catra muscanu și catra turcu, fore să arete direptiunea nor(o)dului și a su(r)dului. In astu-feliu de impregiurari corabi'a statului, lip-sita de o busola dreptu conducátoria, e in periclu să retacésca pe mari și oceane necunoscute, de unde cu greu credemu, că se va intorná nefranta și ne-ciungarita. Mai probabilu este, că se va cufundá cu totul in vre-o gârla óre care.

Altu-cum In-draci și cu Tus'a mesterescu d'in respoteri să restabilésca liniscea, carpescu și forostuescu ce potu, déra nece ei nu-su cu spiritusiu ea să póta face pe voi'a tuturor'a. A-poi fore de acea mai intempina și alte secaturi necalite, cari li paraliséza încátu-va munc'a cea fatigósa. Asé mai in dílele trecute camuitatulu „Somogy“, adunandu de pr'in tóte gunóiele o gramada de petece și cosindu-le la o-l-alta, fabricá d'in ele o petecitiune, séu mai bine spusu: o petitiune, pre care-o legá de cód'a unui magariu și o tramise cu elu cu totu la sfatulu tieréi, spre desbateré. Nuntiulu poteovitu, ajungendu la sfatulu tieréi, se bagá in laintru și-si întórse, și-si ridicá cód'a cátra sfetnicii sfatului, aretandu-li darulu adusu. Iute-lu des-facura și aflandu in elu inscriptiunea: „Intregitatea Turciei și a Ostr'-Ungariei,“ se pusera pe desbateri infocate, și dupa multa imblatire pe facie și pe dosu la urm'a urmeloru alese grãulu d'in pléva și hotarira: că de óre ce muscanulu a intratu o data in Turci'a, și pe acel'a nepotendu-lu densii scóte de-a-colo cu un'a cu duóá, să nu-si mai sfarme capetele cu intre-gitatea Turciei, ei să se multumésca déca voru poté pastrá intregitatea Ostr'-Ungariei. Deci pentru mantienerea statului quo in Ostr'-Ungari'a conchuse a se imbracá catanele in blanc-parade și a se pune de ciuhe la hotarele imperatiei, buna óra cum punu ómenii nesce motróscé la marginile holdéloru, ea să nu le manance paserile. Asé déra n'au ce se teme domnii de musce, că le voru hiciú catanele de ciuhe, candu voru vedé, că vreu să sbóre cátra tier'a astu bogata, pr'in care curge lapte și mniere.

La urm'a urmeloru, dupa atát'a amaréla, ce au avutu să guste sfetnicii tieréi cu infocatele dispute politice și finantiarie, ca să nu mérga pe vacantia cu gurele sarbede, luara la sdrováire proiectulu contributiunei saharului, dupa alu carui cernere și venturare, luandu-si obroculti, au incuiatu cas'a tieréi și au pornitu cátra casele lorú, lingendu-se pe buze.

A-poi muscanulu a disu și a facutu. Éca-e d'in colo de Dunare, gat'a să se bata cu turculu. Dér lucrulu dracului, că turculu nu-e nicairi. S'a ascunsu in tufe și de-a-colo ésa numai atunci, candu nu-lu vede nime, spre a furá și a jafú pe bietii locuitori pacinici d'in Romani'a și Bulgari'a. Muscanulu cauta in ruptulu capului, dér nu afla numai bulgari și romani, cari ilu priimescu cu pane și cu sare. Ce-amu mai ride, déca turculu și-a fi luatu catrafusele și-a fi incaieratu-o la fuga de buna voia catra Asi'a. Glum'a-e gluma, dér la urm'a urmeloru póte să fia chiaru asié Si a-poi? A-poi voru poté díce incai și ei și fratii lorú, ungurii, că turcii-su neinvingibili.

Scupcin'a serbiloru ce a scapatu o data d'in gura nu mai voesce să o iee in gura. A inchiatu pace cu turculu, pacea voesce să o și tiena. Altu-cum déca neci muscanulu nu are cu cine a se bate, cu cine se vor bate ei? de cumva numai nu voru cu cocosii d'in Alisandri'a!

Romanii ar trece și n'ar trece Dunarea. Loru nu li prè place pe apa. Sunt mai buerosi să tréca unu munte câtu de inaltu, de câtu unu páreutiú de 3 pasi. Ni se pare inse că n'o trecu, puru d'in com-plexantia catra unguri.

Grecii? ei stau cu giómbelé pe cocosiele puscéloru. Totu tieluescu și éra tieluescu, și éra se mai socotescu. Avemu nadesde, că pone se voru esertid ei in tieluite, muscanii voru face d'in turci — tiurci.

Anglousii se gandescu: cum să impartá colacii la prohodulu Turciei. N'au ce-si sfarmá capulu, că știu că nu voru fi cei colaci mari, dupa-ce cam seracutiú mortu are să fia.

(S). *Mai pone ieri magarii ridicara in slava pre pas'a Abdul Kerim, ca pre celu mai celebru strategistu in armat'a turcésca, ba ca dreptu cadou ii dadura si o sabia pretiósá, cu care să taie pre inimicii comuni ca pre nesce ludai serbesci (dovleci); adi pr'in diurnalele lorú ilu hulescu ca pre unu catana prostu și fricosu. — Logicu ar fi acum dela magari, candu ei, se ar pune să reclame serbatoresce acea sabia de onóre dela nevredniculu de ea Abdul Kerim. Nu déra?!*

Reportu.

(Catra consululu Ostr'-Ungurescu d'in Bucuresci.)

In dílele trecute a fugitu unu puiu de iepure d'in hatalmasi'a nóstra imperatia preste granitia in Romani'a. Ordinéza cercetare și urmarire pr'in tóte cotrónele Walachiei, și la casu de aflare să ni-lu escortezi per „Schub“ pone peste granitia.

Beciú, in díle reci.

In-draci m. p.
ministru pe-a-fóra.

Telegrama.

(Servitiulu privilegiatu alu lui „Gur'a Satului“.)

Dobretinu, in 1. Cuptoriú: De a-ici s'au transportatu vr'o 27. cara incarcate cu bostani, crastaveti, ciuperci, bureti și cu alte verdetiuri pentru cortelulu generalu turcescu.

Pute-a-pesce, in 1. Cuptoriú: 75 vagóne pline cu porci grasí au plecatu asta demanétia pentru Constan-tinopole.

Biel'a, in 5. Cuptoriú: (Cortelulu generalu turcescu.) A-ici au sositu 27. cara incarcate cu bostani, crastaveti, ciuperci, bureti și cu alte verdetiuri. Ostasii nostri fla-mendi fiindu s'au pusu pe lunga ele și intr'o clipa hur-topira totulu. Mare multumita fratiloru Dobretinini!

Constantinopolu, 5. Cuptoriu: Porcii sositi dela Putea-pesce s'au ucisu, si desi noa, dupa Coranu, nu ni-e iertatu a manca carne de porcu, d'in esterm'a necesitate s'au impartitu ostasiloru. Acesti'a mancandu cu mare lacomia s'au ciumurlitu, atatu de tare, catu totu cu folele de pamentu se trantescu. Afurisiti sa fia fratii nostrii, ca ce ni mai sciu tramite. *)

Amoru casnicu.

Ión'a si Petru erau socii.
Traiau cu dulcétia între cei vii . . .
Firesce, amorulu ii resfatiá,
La ceriu cu diori — albe ii inaltiá; —

Dèr' domnulu Petrica aveá unu nàravu . . .
Jucá in cafana la biliardu
Pone ce innópta . . . si in preferantiu . . .
De multe ori — vinulu ilu svarle in siantiu;

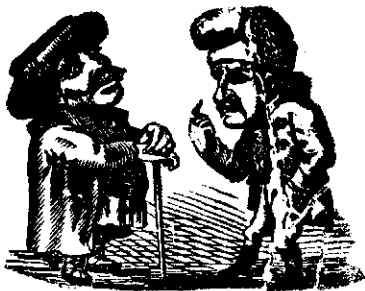
Èr' dómn'a Ión'a, cu ochi lacremiori,
L'ascépta sorman'a, pone pr'in diori;
Spre norocire! . . . Unu mandru cadetu
Li tiene uritulu . . . „La mode s'-adetu.“ —

Si candu dup'o luna de ... morbu? — negresitu!
Piulu Pietrica de viétia fu quitt,
Rostí Ión'a, ca scumpa socia,
Scapatu-am . . . O Dómne, marire Tie!

Èr' Petru in ceriuri, in lumea cea viua,
Salta cu doru-i spr' a sa socia:
„Eu n'o mai vedu -- Dómne, bin'ai lucratu!
Of bucuria . . . la X quadrat!“

Parangianulu.

TAND'A si MAND'A.

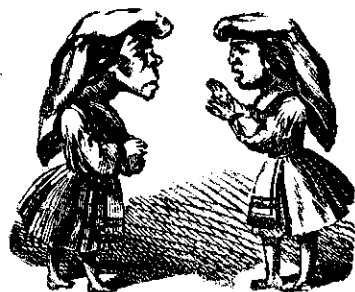

T. Uita-te tu colea mèi; s'au spariatu domnii tieiei,
cà toti romanii d'in tiér'a Fagarasiului voru emigrá in
Romani'a si voru lasá tiér'a pustia; dreptu-ce s'au pusu,
sà li faca procesu, si sà-i bage la recóre, ca sà nu póta
fugí. Mèi! mèi! cà cu minte-su domnii mèi!

M. Cu minte in draci; déca pone mai ieri a-l-alta-
ieri chiaru si in camera o diceau: cine nu este multiu-
mitu cu starile lucrurilor d'in tiér'a ast'a fericita: iee-si
catrafusele, si care-se la Bucuresei . . . Acum s'ar
duce multi romani, déra nu-i lasa. A-poi ast'a e intie-
leptiunea Donniloru tei?! M'am procopsitu!

*) Ce au si ce potu. *Red.*

TRÉNC'A si FLÉNC'A.

T. Tu sora! bre de ce n'au facutu damele ro-
mane d'in Aradu pone acú neci unu reportu despre
actívitatea loru intru adunarea ajutórieloru pentru
soldatii romani raniti?

Fl. D'a-poi adunatu-au ceva?

Colect'a,

diurnalului „Gur'a Satului“ pentru soldatii romani, raniti in
resbelulu ruso-romano-turecu.

(Urmare d'in numerulu 10.)

transpunere d'in numerulu 10 amesuratu
socotei: sum'a de 35 fl. v. a., 40 franci
in 2 napoleoni si 2 punti 4 loti scame.

- 9) *Atanasiu Ioanovicu*, protopopu in Fagetu 5 fl.
- 10) *Antoni'a Haic'a*, pretorésa in Sioborsinu 1 galbenu austriacu.
- 11) *Georgiu Haic'a*, pretore in Sioborsinu 1 galbenu austriacu.
- 12) *Ioane Ardelénu*, notariu in Sioborsinu 2 fl. v. a.
- 13) Dn'a *Elen'a Rosiu*, avocatésa in Aradu 2.5 chilo scame.
- 14) Dr'a *Iul'i'a Rusu*, d'in Aradu . . . 1.10 „
- 15) Dn'a *Mari'a Frusi'a*, veduvita Fetu d'in Aradu 1 fl. v. a.
- 16) *Demetriu Iorgovicu*, proprietariu in Aradu 1. napoleonu = 10 franci.

Cu totulu pone acum'a: 43 fl. v. a.,
50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austri-
aci (bani), 4.79 chilo scame.

Dobasiulu Satului.

X. — y, in Z. Me multiumesce, déca — preem reportezi — pub-
licarea Ucazului a facutu mare servitiu causei comuni. Un'a publicata
acum. Cea-l-alta numai in nrulu venitoriu, fiindu in estu nru mai multe
de aceea-si materia.

Dlul P. H. C. in B. Dec'ar fi eurata, pre catu e de nespalata, ar'
fi fórte buna. Asiè inse nu o potemu scóte la facie de mésa.

„Metropolitulu e posomoritu.“ E bana, déra demunitatea inaltulu
postu ce-lu are acum, si de care noi trebnie sà tienemu contu, o face
neadmisibila.

„Comedi'a moderna“ a sositu. I-omu face locu. Ni-ar' placea, candu
autorulu si-ar' mai alge altu sugetu de glumitu. Estu de presentu e
dejá pré desu melitiatu.

„Ce e uritu?“ „Programa parodica.“ „Meseri'a mea.“ Totu poesii
fiindu, numai pe rondu se voru poté publicá. Autorulu ne-a deobligatu.
Era de aceea ce se teme, n'are de ce se teme. Parola!

Dlul *Alisandru D.* in *Schemnitz*: vi-a sositu multiumirea. Amu fa-
cutu ce amu potutu, si vomu mai.

Catra abonanti: *Cu nrulu de facie se in-
chia semestrulu primu, pr'in urmare espira si
abonamentele mai multoru domni si domnisiore,
dómne si domnisiore; dreptu-ce sunt rogati a si le
reinnoi catu mai cu graba, ca sà nu fimu siliti
a li intrerumpe espediti'a foiei nóstre.*

Redactiunea.